

รายงานการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อ
ในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชน
ในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัย

อ.ดร. สุดารัตน์ ตันติวิวัฒน์

รายงานการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
งบประมาณเงินรายได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี 2557

กันยายน 2559

บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อโครงการ

(ภาษาไทย) รูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ภาษาอังกฤษ) The Causal Model of Promoting Secondary Education among youth in Multicultural Society of the Three Southern Border Provinces

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสภาวะปัจจุบัน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่มาของการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2547 สถานการณ์ความขัดแย้งในพื้นที่สังคมพหุวัฒนธรรมของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ทวีความรุนแรงจนกลายเป็นวิกฤตครั้งยิ่งใหญ่ของประเทศ สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Doah, 2015) ในปัจจุบันไม่เพียงบีบบังคับให้เยาวชนของชาติต้องเติบโตท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางที่เต็มไปด้วยความรุนแรง (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2552) แต่ยังอุปสรรคสำคัญที่ปิดกั้นโอกาสทางการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ ส่งผลให้เวลาเรียนและชั่วโมงเรียนของนักเรียนในพื้นที่สั้นกว่านักเรียนในพื้นที่อื่นๆของประเทศ นักเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวนวันเรียนเพียงแค่ 130-150 วันต่อปี จากมาตรฐานของประเทศ 200 วันต่อปี นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเรียนชดเชยหรือเรียนเสริมสถานศึกษาและสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษาขาดความพร้อม (O'Malley, 2010) โรงเรียนและสถานศึกษาของรัฐเป็นหนึ่งในเป้าหมายของกลุ่มผู้สร้างสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้โรงเรียนของรัฐถูกใช้เป็นฐานปฏิบัติการทางทหารทำให้สถานศึกษาคับแคบ (Human Rights Watch, 2010) ทำให้ผู้ปกครองมีความวิตกกังวลเรื่องความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนทั้งในระหว่างการเดินทางมาโรงเรียนและความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ปัญหาทางจิตของเยาวชนเนื่องจากสถานการณ์ความรุนแรง สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อสภาวะทางจิตของนักเรียน คือ นักเรียนขาดขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการเรียน ความหวั่นวิตกหวาดกลัว และไม่มีสมาธิในการเรียน (เพ็ญประภา ปริญาพล, 2550) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ครู เนื่องจากอัตราการลาออกของครูและบุคลากรทางการศึกษาสูง (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2552) เนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรง ที่ยึดเยื้อทำให้เยาวชนทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมต้องสูญเสียโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามมาตรฐานของประเทศส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติเป็นอย่างมาก (สำนักงานรัฐมนตรี, 2557)

จากสภาพปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ยืดเยื้อส่งผลให้เกิดความรุนแรงในปัจจุบันทำให้การวิจัยจากต่างประเทศส่วนใหญ่ให้ความสนใจในประเด็นความขัดแย้ง (Joll, 2015; Yusef, 2007) และการจัดการความขัดแย้ง (Engvall & Anderson, 2014; Funston, 2010) สำหรับประเด็นการวิจัยในประเทศไทยเป็นการศึกษาตามนโยบายที่รัฐบาลสนับสนุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การเมืองการปกครอง (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2548) และการบริหารในพื้นที่ของภาครัฐ (ชิตชนก ราฮิมมูลา, 2549) นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต (ปิยะ กิจถาวร, 2547) สังคมวัฒนธรรมพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และคณะ, 2547) ส่วนงานวิจัยด้านการศึกษามุ่งเน้นการศึกษา ประเด็นการจัดการศึกษาในวิถีพัฒนาชนชาวยุโรป (บรรจง ฟารุงสง, 2555) โดยเฉพาะการศึกษา สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม (มุฮัมมัดนาเซ สามะ 2552; ฮอซาลี บินล่า เต๊ะ, 2552) นโยบายความมั่นคงทางด้านสังคมจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนตาม สภาพแวดล้อม ในท้องถิ่น (บรรจง ฟารุงสง, 2550 โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนและ พัฒนาการวิชาการในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2552) โดยเฉพาะวิชาสามัญ เช่น วิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (มารียะห์ มะเซ็ง, 2556) ส่วนการศึกษาปัจจัยที่ ส่งเสริม การศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการศึกษาในโรงเรียนเอกชน สอน ศาสนาอิสลามเช่นกัน (สลมาน สะบูดีง, 2551; คณิตา นิจรัลกุล, 2550; ปราณี หล้าเบ็ญสะ, 2553) อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาในสถานศึกษาของภาครัฐของ เยาวชนสังคมพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษารูปแบบ ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพัฒนาพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินงานและผลงานที่ได้รับจากการวิจัย (โดยสังเขป) พร้อมภาพประกอบ

การวิจัยเรื่องรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชน ในสังคมพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานวิธีรูปแบบเชิงสำรวจ เป็นลำดับ (Exploratory Sequential Mixed Methods Design) ตามแนวคิดของ Creswell Plano และ Clark (2007) ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานระเบียบวิธีวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ภายใต้กระบวนการค้นคว้าเชิงวิพากษ์และกระบวนการปฏิญาณนิยม เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และความลุ่มลึกยิ่งขึ้น ระยะที่ 1 เริ่มต้นด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ภายใต้ กระบวนการค้นคว้าเชิงวิพากษ์เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของ ผู้คนซึ่งมีความอ่อนไหวและตีความได้หลากหลาย รวมทั้งการค้นคว้าตัวแปรกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความ เป็นจริงในบริบทที่ต้องการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การศึกษา และโต๊ะอิหม่ามในพื้นที่ที่มีความเชี่ยวชาญและความเข้าใจในระบบการศึกษาในสังคม พัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 2 ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณภายใต้กระบวนการค้นคว้า ปฏิญาณนิยมเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือและสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคม พัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษา สถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนสังคมพัฒนาพื้นที่สาม จังหวัดชายแดนภาคใต้ในสภาวะปัจจุบัน 2. เพื่อพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อใน ระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3. เพื่อตรวจสอบ ความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนใน สังคมพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ตามระยะของงานวิจัย คือ กลุ่มแรกคือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 ท่าน คือ นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา และโต๊ะอิหม่าม ส่วนกลุ่มที่สองคือผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนในระบบการศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำนวน 300 ท่าน เครื่องมือที่ใช้วิจัยในระยะแรก คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสภาวะปัจจุบัน และระยะที่สองเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการศึกษา การสนับสนุนทางสังคม พื้นฐานครอบครัว ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ ความตั้งใจศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ครั้งนี้คือ การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลเชิงคุณภาพ (content analysis) การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความโด่ง ค่าความเบ้ สำหรับการวิเคราะห์หัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์ ค่าวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC for Window การวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบมีตัวแปรแฝง Structural Equation Model for Latent Variable โดยใช้โปรแกรม LISREL

สรุปผลการวิจัยระยะที่ 1

จากผลการวิจัยระยะที่ 1 เป็นผลการวิจัยเชิงคุณภาพตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในสภาวะปัจจุบัน จากนักเรียน ครู ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษา และโต๊ะอิหม่าม เป็นต้น ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลความคิด ความเชื่อ และประสบการณ์ ได้ดังนี้ ท่ามกลางสภาพปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่พหุวัฒนธรรมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสาเหตุหลักๆ คือ การย้ายถิ่นเนื่องจากสถานการณ์ไม่ปลอดภัย พื้นฐานครอบครัวซึ่งส่วนใหญ่เป็นครอบครัวมุสลิมที่มีบุตรหลายคน และมีฐานะยากจนจึงส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในสถาบันปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาใกล้บ้าน พื้นฐานการศึกษาของเยาวชนต่ำเนื่องจากเด็กมีปัญหาเรื่องการอ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้องเหมาะสม ความเหลื่อมล้ำระหว่างคุณภาพของโรงเรียนในเขตเมืองและโรงเรียนชนบท และการปัญหาเสพติดที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วในกลุ่มเยาวชนตามหมู่บ้านรอบนอก

สรุปผลการวิจัยระยะที่ 2

จากผลการวิจัยระยะที่ 2 เป็นผลการวิจัยเชิงปริมาณตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 2-3 เพื่อพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรการศึกษาต่อในระดับมัธยม มีค่าเฉลี่ย 3.64 (SD=0.53) ส่วนตัวแปรความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 (SD=0.50) ตัวแปรการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (SD=0.28) ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 (SD=0.53) ตัวแปรพื้นฐานทางครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 (SD=0.44) ส่วนการพิจารณาการกระจายของตัวแปรแต่ละตัวว่ามีการกระจายเป็นโค้งปกติตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูลหรือไม่ พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยที่ ตัวแปรการศึกษาต่อในระดับมัธยม มีค่า Skewness & kurtosis p-value=0.00 ตัวแปรความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีค่า Skewness & kurtosis p-value=0.11 ตัวแปรการจัดการศึกษา มีค่า Skewness &

kurtosis p-value=0.17 ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม มีค่า Skewness & kurtosis p-value=0.12 และ ตัวแปรพื้นฐานทางครอบครัว มีค่า Skewness & kurtosis p-value=0.01

สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ได้ดังนี้ โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) และค่าสัดส่วนของไค-สแควร์ และองศาความเป็นอิสระ (df) พบว่าค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square= 72.57, p=0.016, df= 49) ค่าสัดส่วนของไค-สแควร์ และองศาความเป็นอิสระ (Chi-Square/df = 1.48) ถึงแม้ว่าค่าไค-สแควร์ จะมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ค่าสัดส่วนของไค-สแควร์ และองศาความเป็นอิสระ มีค่าไม่เกิน 3 ส่วนดัชนีแสดงความกลมกลืนของโมเดลการวัด ค่า RMSEA = 0.040, SRMR = 0.042 ค่าดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ ค่า NNFI = 0.97, CFI = 0.98 ดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ ค่า PNFI = 0.70 ค่า CAIC โดยที่ ค่า Model CAIC = 266.98, Saturated CAIC = 522.90 ซึ่งทุกค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลการวัดมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย ได้ดังนี้

1. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.1 “พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.74 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

2. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.2 “การจัดการศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ -0.57 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

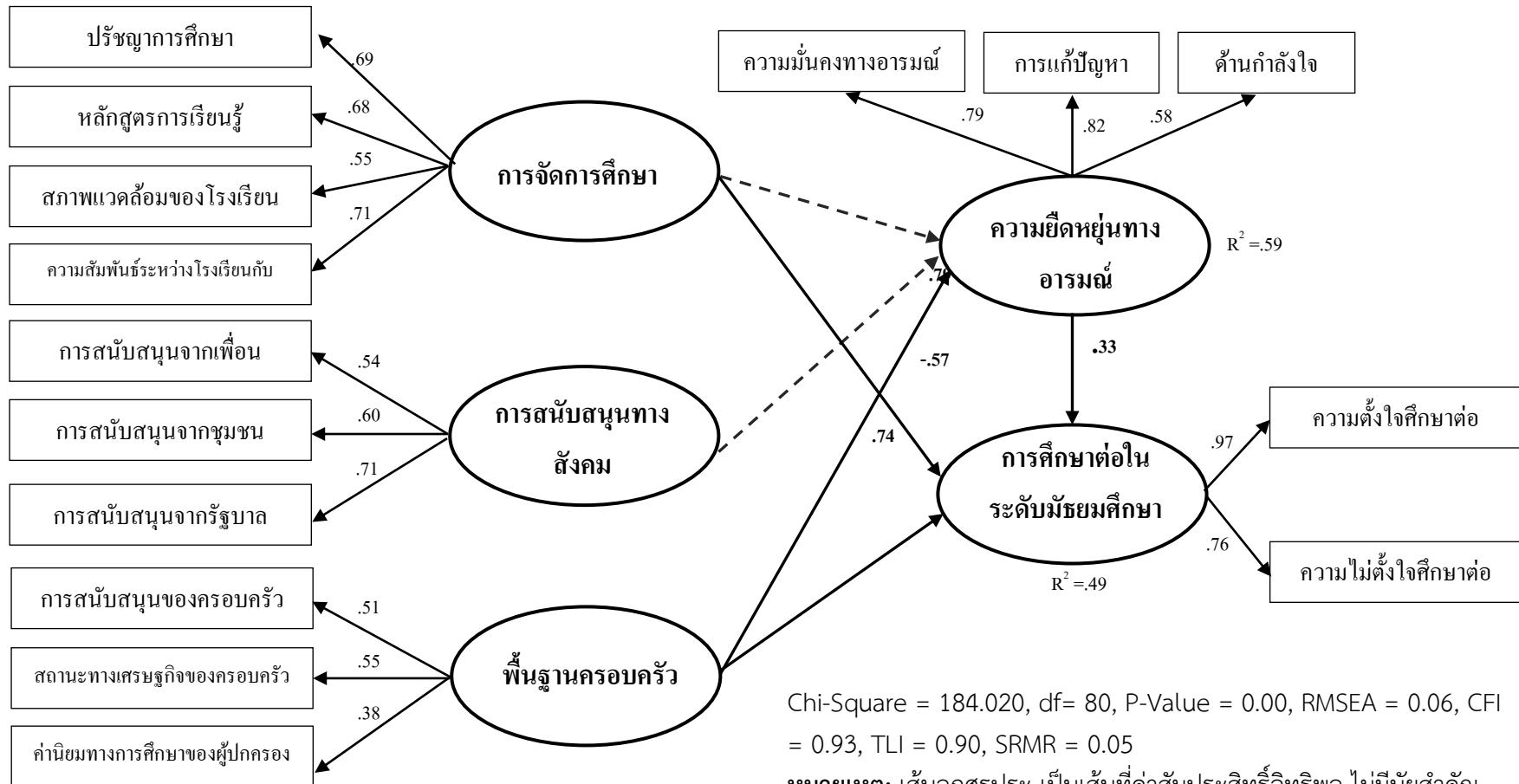
3. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.3 “ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.33 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.4 “พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.79 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.5 “การจัดการศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยจึงปฏิเสธสมมติฐาน

6. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.6 “การสนับสนุนทางสังคม มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

7. สมมติฐานการวิจัยย่อยข้อที่ 1.7 “พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา โดยผ่านความยืดหยุ่นทางอารมณ์” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ตัวแปรดังกล่าว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เท่ากับ 0.26 ผลการวิจัยจึงสนับสนุนสมมติฐานการวิจัย

ภาพประกอบ 1 ผลการประมาณค่ารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตาราง 1 เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)	ผลการวิเคราะห์	
	เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
H1 พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา	สนับสนุน	สนับสนุน
H2 การจัดการศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา	สนับสนุน	สนับสนุน
H3 ความยืดหยุ่นทางอารมณ์ มีอิทธิพลทางตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา	สนับสนุน	สนับสนุน
H4 พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์	สนับสนุน	สนับสนุน
H5 การจัดการศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์	สนับสนุน	ไม่สนับสนุน
H6 การสนับสนุนทางสังคม มีอิทธิพลทางตรงต่อความยืดหยุ่นทางอารมณ์	สนับสนุน	ไม่สนับสนุน
H7 พื้นฐานครอบครัว มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา โดยผ่านความยืดหยุ่นทางอารมณ์	สนับสนุน	สนับสนุน

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. สถานศึกษาควรจัดหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนทั้งสองกลุ่มโดยส่งเสริมพหุศึกษา รวมทั้งสนับสนุนการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับพื้นที่เนื่องจากนักเรียนชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมมีวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกัน

2. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเพื่อก่อให้เกิดสันติภาพความยั่งยืน เช่น ท้าทายของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่แสดงออกต่อชุมชนว่ามีความจริงใจ การไม่แตกแยกจากวัฒนธรรมชุมชน และแสดงออกถึงความเคารพในศักดิ์ศรีของชาวบ้านจะเป็นกลไกนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งการสร้างควมคุ้นเคยกับชุมชน ครูและผู้บริหารโรงเรียน ควรเข้าหา เข้าใจ เข้าถึง ชาวบ้าน หรือผู้นำชุมชนก่อน ทำอย่างไรให้เกิดความรู้ ความรัก ความสนิทสนม ก่อเกิดทั้งน้ำใจไมตรี ความมีสมานฉันท์เชิงญาติมิตร

3. การสร้างความเชื่อความศรัทธาที่ชุมชนมีต่อโรงเรียน โดยเกิดจากการทำงานของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่เสียสละ อุทิศและทุ่มเท เพื่อบุตรหลานของชุมชน ผนวกกับการเป็น ตัวแบบ

ต้นแบบที่ดี จนเป็นที่ ศรัทธา เชื่อถือ เชื่อมมือ เชื่อมมั่น ว่าเป็นที่พึ่งของบุตรหลาน และชุมชนได้ อันนี้จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือด้วยดี

4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชุมชน ในรูปแบบกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือมีส่วนร่วมด้วยช่วยกันจัดการศึกษา พัฒนาโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน ทั้งในรูปแบบ กำกับ ส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุง พัฒนา คุณภาพการศึกษา สู่วิถีชีวิตที่เป็นเลิศอย่างยั่งยืน

5. การประชาสัมพันธ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจที่ดีต่อชุมชนที่มีวิถีชีวิต แตกต่างจากบริบทของโรงเรียนรัฐ ดังนั้นโรงเรียนควรมีรูปแบบประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายให้เข้าถึง ชุมชนได้ทุกที่ ทุกเมื่อ ทุกโอกาส ที่เหมาะสม นอกจากนี้ กิจกรรมที่โรงเรียนจัดต้องสร้างสรรค์ เป็น กิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน มากกว่าที่โรงเรียนจะได้รับฝ่ายเดียว สำคัญต้องสอดคล้องกับ ปัญหาปากท้อง เศรษฐกิจ และวิถีชีวิตจริง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การส่งเสริมความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคมเพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ ทางสังคมหรือความไม่เท่าเทียมกันของคนในสังคมและเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คนในสังคมได้มีโอกาส ในความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคมต่อไปในอนาคต

2. พัฒนาทักษะครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนพหุศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ ทั้งนี้เกิดจากปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอน ได้แก่ ครูผู้สอนมีภาระงานมาก การขาดเสถียรภาพของนโยบายทางภาครัฐ ดังนั้นในการดำเนินการพัฒนาครูผู้สอน รัฐบาลจึงควรให้ มีการฝึกอบรม การติดตามและให้คำแนะนำในเรื่องพหุศึกษาและความหลากหลายของนักเรียนในพื้นที่ อย่างต่อเนื่อง

3. วิเคราะห์ผลกระทบและทบทวนนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ต่อระบบการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งทบทวนการใช้หลักจิตวิทยาในการปรับตัวเข้ากับชุมชน การเข้าใจ ความแตกต่างที่หลากหลายของแนวทางการแก้ไขปัญหามาโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการสื่อสารกับผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนาที่มีบทบาทในการชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวัดอุปสงค์ที่ 1 เพื่อสถานการณ์และปัจจัยที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่านโยบายการ ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาต่อระบบการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นผู้วิจัยสนับสนุนการศึกษาผลกระทบของนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาต่อระบบการศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. การวัดอุปสงค์ที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับ มัธยมศึกษาของเยาวชนในสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะสมมุติฐาน

ด้านการจัดการศึกษามีอิทธิพลทางลบโดยตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา จากผลการศึกษาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนับสนุนส่งเสริมให้ทำงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

ผลงานวิจัย/ผลผลิต สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม หรืออื่น ๆ ที่ได้จากการทำวิจัย และมี Impact ต่อสังคม, ประเทศชาติได้รับประโยชน์อะไร

ผลงานวิจัยได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติ ใน Scopus and ISI Quartile 1

Tuntivivat, S. (2016). The Inter-Relationship between Violence and Education amidst Armed Conflict in Southern Thailand. Journal of Aggression Conflict and Peace Research. (Accepted May, 2016).

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย

1. สถานที่และช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้การประสานติดต่อสื่อสารและการเดินทางไปเก็บข้อมูลทั้งสองระยะล่าช้า โดยเฉพาะการในระยะที่ 1 คืองานวิจัยเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลตามสถานศึกษาในเขตพื้นที่ที่มีสถานการณ์ความไม่สงบนั้นค่อนข้างลำบาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งยกเลิกการเข้าร่วมการทำวิจัยจึงทำให้การติดต่อประสานงานล่าช้า 5 เดือน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเลื่อนการเข้าพื้นที่ไปเก็บข้อมูลในช่วงเวลาถือศีลอด ตามปฏิทินเดือนรอมฎอนและช่วงที่มีสถานการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง ทำให้การเก็บข้อมูลล่าช้าไปอีก 1 เดือน

2. ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่จะศึกษาระดับมัธยมศึกษาซึ่งมีอายุระหว่าง 11-15 ขวบ กลุ่มตัวอย่างจึงมีลักษณะเฉพาะ เมื่อผู้วิจัยเก็บข้อมูลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ 299 คนระบุว่าตนนับถือศาสนาอิสลาม มีเพียงนักเรียน 1 คนที่ระบุว่านับถือศาสนาพุทธ โดยเด็กกลุ่มเดียวกันระบุว่าตนมีเชื้อชาติไทยจำนวน 274 คน และมีสัญชาติมลายู 26 คน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ควรมี Guideline ในการขอจริยธรรมในมนุษย์ที่ชัดเจนเพื่อให้นักวิจัยสามารถยึดถือเป็นข้อปฏิบัติ ในการทำวิจัยและยื่นขอจริยธรรมในมนุษย์ได้ถูกต้องตามระเบียบ

งานวิจัยที่คาดว่าจะดำเนินการต่อไป

โครงการวิจัยสถานการณ์ ปัจจัยเชิงสาเหตุ และแนวทางส่งเสริมการศึกษาต่ออาชีวศึกษาใน เขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

คณะผู้ทำวิจัย

- ชื่อสกุล** นาย/นาง/นางสาว/.....อ.ดร. สุดาร์ตน์ ดันติวิวัฒน์..... **หัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน**
สังกัด คณะ/สถาบัน/สำนัก....วิจัยพฤติกรรมศาสตร์.....
มหาวิทยาลัย.....ศรีนครินทรวิโรฒ.....
ที่ตั้ง.....114 ถนนสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กทม. 10110
โทรศัพท์ที่ทำงาน.... 0-2649-5000 ต่อ 17600..... โทรสาร..... 0-2262-0809.....
[อีเมลล์.....Juntuntivivat@gmail.com.....](mailto:Juntuntivivat@gmail.com)

ทุนสนับสนุน

ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณ.....รายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....
ประจำปีงบประมาณ.....2558.....
เริ่มงานวิจัย ปี...2557.....
สิ้นสุดงานวิจัย ปี...2559.....